

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE VIČ

Ljubljana, 29. 9. 2010

KAZALO

1. Uvod	4
2. Temeljne vrednote in vzgojna načela	5
2.1 Vizija	5
2.2 Vzgojno vodilo	5
2.3 Vzgojni stil	5
2.4 Vzgojna načela	5
2.5 Vzgojno-izobraževalni cilji	6
2.6 Temeljne vrednote	7
3. Vzajemno sodelovalni odnos s starši	9
3.1 Oblike sodelovanja	9
3.2 Odgovornost staršev	10
3.3 Pravice staršev	10
3.4 Nesodelovanje staršev	11
4. Vzgojne dejavnosti	11
4.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti	11
4.2 Pohvale, priznanja, nagrade	12
4.3 Svetovanje ter usmerjanje učencev	14
5. Vzgojni postopki	14
5.1 Pogovor	14
5.2. Restitucija	15
5.3. Mediacija	15
5.4. Individualizirani vzgojni načrt	15
6. Vzgojni ukrepi in vzgojne kazni	16
6.1 Vzgojni ukrepi	16
6.1.1. Pogovor v zvezi z reševanjem problema	16
6.1.2. Začasna ukinitvev nekaterih ugodnosti	16
6.1.3. Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku	16
6.1.4. Pedagoška asistenca	16
6.1. 5. Prepoved približevanja določenemu učencu (ko je le ta žrtev)	17
6.1.6. Odstranitev od pouka in od drugih šolskih dejavnosti	17
6.1.7. Začasni odvzem mobitela, predvajalnika glasbe in drugih motečih predmetov pri pouku	17
6.2. Oblike koristnega dela	17
6.2.1. Nabor koristnih del brez nadzora	17
6.2.2. Opravljanje koristnega dela pod nadzorom v šoli v soglasju s starši	18
6.2.3. Opravljanje koristnega dela doma pod nadzorom staršev	18
6.3. Vzgojni opomini (administrativni vzgojni opomini)	18
7. Načini ukrepanja ob kršitvah učencev	19
7.1 Lažje kršitve	19

7.2 Učenec nepravilno zamuja ali izostaja od pouka	20
7.3. Učenec krši šolska pravila	20
7.4. Težje kršitve	20

Na podlagi 2. in 60.d člena Zakona o osnovni šoli, Pravilnika o vzgojnih opominih, Pravil šolskega reda Osnovne šole Vič in Hišnega red Osnovne šole Vič, po predhodni obravnavi na učiteljskem zboru in svetu staršev, svet šole sprejme Vzgojni načrt Osnovne šole Vič na svoji seji dne, 29.9.2010.

1. Uvod

Vzgojni načrt šole določa načine uresničevanja vrednot. Z njim skrbimo za kvaliteto odnosov, ki so pogoj za učinkovito pridobivanje različnih znanj, spretnosti in veščin učencev, ter za njihov zdrav osebnostni razvoj.

Vzgojni načrt je del letnega delovnega načrta šole. Vzgojni načrt temelji na ciljih osnovne šole. Oblikujejo ga delavci šole v sodelovanju s starši in učenci.

Vzgojni načrt se lahko spreminja in dopolnjuje. Letne evalvacije vzgojnega dela so osnova njegovega dograjevanja in spreminjanja.

Za uresničevanje vzgojnega načrta so odgovorni vsi zaposleni na OŠ Vič.

Pomen vzgojnega načrta:

- starši so vnaprej seznanjeni z vzgojnim načrtom OŠ Vič;
- različne vzgojne dejavnike na šoli povežemo v sklenjeno celoto, ki teži k realizaciji vnaprej opredeljenih vzgojnih smotrov oziroma vrednot;
- vzpodbuja delovanje šole na ravni dobrih medsebojnih odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo;
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje.

Vzgojni načrt obsega:

- temeljne vrednote in vzgojna načela;
- vzajemno sodelovalni odnos s starši in drugimi institucijami;
- vzgojne dejavnosti (proaktivne oziroma preventivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev, pohvale, priznanja, nagrade);
- vzgojne postopke;
- vzgojne ukrepe.

Starši in šola:

- starši so najpomembnejši in prvi vzgojitelji, šola podpira in dopolnjuje vzgojo staršev;
- šola in starši med seboj sodelujemo in se dogovarjamo s skupnim ciljem, da dobro vzgajamo otroka;
- za izobraževanje je odgovorna šola, starši podpirajo in dopolnjujejo izobraževanje.

2. Temeljne vrednote in vzgojna načela

2.1 Vizija

Na Osnovni šoli Vič si prizadevamo za kakovostno izobraževanje in zagotavljanje možnosti, da bodo lahko vsi učenci, ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, narodno pripadnost ali duševno in telesno konstitucijo, optimalno razvijali svoje dispozicije ter se celovito osebno razvijali v skladu s svojimi sposobnostmi in razvojnimi zakonitostmi. Šola učencem zagotavlja dostop do kakovostnega znanja in visokih standardov splošne izobrazbe ter si prizadeva za celostni razvoj svobodnega, avtonomnega, kritičnega in moralnega otroka (učenca).

Vsakemu učencu omogočamo:

- da odkrije, predrami in obogati svojo ustvarjalnost – da spravi na dan zaklad, ki ga skriva;
- da sam rešuje svoje probleme, oblikuje svoje odločitve in nosi svoje odgovornosti.

Na OŠ Vič gradimo dobre medsebojne odnose na temeljih medsebojnega spoštovanja, zaupanja in sodelovanja.

2.2 Vzgojno vodilo

Za vsakega učenca ob upoštevanju njegove individualnosti in integritete narediti tako, da bo za njega najbolje.

2.3 Vzgojni stil

Na Osnovni šoli Vič se zavzemamo za odgovorno vzgojo.

2.4 Vzgojna načela

Vzgoja temelji na naslednjih načelih proaktivnega delovanja:

- načelo oblikovanja okolja za optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem;
- psihosocialnem in duhovnem smislu;
- dogovarjanja, zavzetosti za vsakega posameznika, spodbujanja k odličnosti posameznikov in odnosov;
- načelo zaupanja z zagotavljanjem varnosti.

Vzgojne težave rešujemo najprej s pogovorom z učencem in starši. Če je problem večji, učenec lahko svojo napako popravi s koristnim delom. Zelo pomembno je, da se učenec zaveda svojega napačnega ravnanja in se opraviči na ustrezen način.

Vzgoja otroka je dinamični dvosmerni proces vzajemne rasti in razvoja. Odrasli smo odgovorni za kakovost razmerja med odraslimi in otroki.

Otroci so ravno tako različni kot odrasli. Učitelji in vzgojitelji obravnavamo čustva, odzive, misli, sanje otrok in mladostnikov kot enako pomembne in dragocene za občutek in zavest o tovarištvu, kot je to med odraslimi, in jih moramo upoštevati.

Učitelj postavi temelje za uresničevanje vzgojnega načrta šole, ko omogoči vsakemu učencu v razredu, da lahko aktivno sodeluje pri pouku in pri tem pokaže svoje znanje.

Vzgoja, igra, zabava, delo in izobraževanje otrok so med seboj tako povezani, da jih je nemogoče in nesmiselno ločevati.

V vsakem oddelku na šoli se po pravilu vedno pojavi eden ali več učencev, ki jih učitelj ne more pripraviti za aktivno sodelovanje pri pouku, prav tako se v vsakem oddelku pojavijo učenci, ki potrebujejo dodatno pomoč na vzgojnem področju. Za vsakega takega učenca razrednik in svetovalna služba v dogovoru s starši naredi individualizirani vzgojni načrt, ki bo učencu omogočil, da v določenem obdobju (traja lahko več let) napreduje tako na učnem kot vzgojnem področju. Tu je pomembno zavedanje, da učencu pomagamo takoj. Pozneje, ko začnemo, težje je tako za učitelja kot za učenca. Nikoli pa ni prepozno, otroci vedno napredujejo, če jim nudimo pomoč, ne glede na obliko pomoči.

2.5 Vzgojno-izobraževalni cilji

Učitelji preživimo z otroki veliko časa, zato imamo do otrok posebno odgovornost, da jim omogočimo, da razvijejo svoje sposobnosti in si pridobijo znanja na veliko različnih področjih. Ker delamo z več otroki hkrati, je najpomembneje, da se zavedamo, da je enako pomemben vsak otrok v oddelku ali učni skupini, in da vsakemu otroku omogočimo skladen razvoj na intelektualnem, čustvenem, moralnem in motoričnem področju. Zavedamo se, da v prvi razred vstopa vsak otrok s svojo osebnostjo in potrebami, da se otroci razlikujejo in da so različno vzgojeni. Zavedamo se, da samo z odgovorno vzgojo ob spoštovanju otrokovega individualnega obstoja in osebne integritete v času devetih let obveznega šolanja lahko dosežemo, da bo otrok/mladostnik:

- znal reševati svoje probleme, oblikovati svoje odločitve in biti odgovoren;
- sposoben nadaljevati šolanje v srednji šoli v okviru svojih sposobnosti z zavestjo, da je znanje vrednota, ki ga spremlja vse življenje;
- sprejel moralne vrednote, znal živeti v skupnosti;
- znal delati in imel razvite delovne navade;
- imel pozitivno samopodobo, da bo spoštoval samega sebe, znal ceniti in spoštovati druge;
- se zavedal pomena zdravega življenja tako za sebe kot tudi za druge;
- vedel, da je sreča v majhnih rečeh in da sočloveka ni težko osrečiti;
- se znal veseliti in izražati svoja čustva;
- imel razvit občutek pripadnosti Sloveniji in bo poznal ter cenil dosežke svojih prednikov;
- imel human odnos do drugih živih bitij in bo ekološko osveščen.

Učitelji in vzgojitelji vemo, da mladostnik ob prehodu iz osnovne v srednjo šolo zaradi razvojnega obdobja vsega naštetega še ne more pokazati.

2.6 Temeljne vrednote

Vsaka vzgoja temelji na vrednotah, ki jih spoštujejo vsi – učenci, zaposleni in starši.

SPLOŠNE VREDNOTE:

Šola razvija in neguje naslednje vrednote:

- pozitivno osebnost človeka;
- varnost, pripadnost in sprejetost;
- znanje, ustvarjalnost, delavnost, odgovornost, sodelovanje;
- spoštovanje, poštenje, kulturo dialoga, strpnost do drugačnosti;
- solidarnost, skrb za sočloveka;
- skrb za zdravje;
- skrb za okolje;
- pripadnost Sloveniji in ohranjanje kulturne identitete.

Pozitivna osebnost človeka

ZAPOSLENI:

- V vseh situacijah delujemo profesionalno.
- Skrbimo za svojo osebnostno rast.

UČENCI:

- Oblikujejo realno pozitivno samopodobo.
- Razvijajo tiste osebnostne lastnosti, ki jim omogočajo preživetje v skupnosti.

Varnost, pripadnost in sprejetost

ZAPOSLENI:

- Pri vsaki dejavnosti vedno najprej poskrbimo za varnost učencev in lastno varnost. Če je varnost na kakršen koli način ogrožena, z dejavnostjo prekinemo.
- Za vsakega učenca poskrbimo, da se na šoli in v oddelku počuti sprejetega in varnega.
- Avtoriteto ustvarjamo s strokovnostjo.
- Za varnost najboljše poskrbimo s svojo prisotnostjo med učenci.
- Delujemo dosledno in pri tem upoštevamo pravila.

UČENCI:

- Skrbijo za lastno varnost in varnost drugih ter se zavedajo posledic svojega ravnanja.

Znanje, ustvarjalnost, delavnost, odgovornost, sodelovanje

ZAPOSLANI:

- Učencem posredujemo znanje kot vrednoto.
- S strokovnostjo in lastnim odnosom do dela vzgajamo delovne in odgovorne učence.
- Učence navajamo na samostojno delo.
- Skrbimo za lastno strokovno izpopolnjevanje.

UČENCI:

- Učenci aktivno sodelujejo pri pouku in redno opravljajo učne dolžnosti.
- Razvijajo delovne navade.
- Držijo se dogovorov s starši in učitelji.

Spoštovanje, poštenje, kultura dialoga, strpnost do drugačnih

Medsebojno spoštovanje je osnovni pogoj za doseganje ciljev v vzgojno-izobraževalnem procesu.

ZAPOSLANI:

- Smo učencem za zgled.
- Do sodelavcev, učencev in staršev imamo spoštljiv odnos in primeren način komunikacije.
- V medsebojnih odnosih ustvarjamo zaupanje.
- Učence učimo učinkovitih strategij reševanja problemov, ki nastanejo v medsebojnih odnosih.

UČENCI:

- Spoštujejo vse svoje vrstnike, delavce šole in druge ljudi.
- Upoštevacjo šolska pravila, hišni red in navodila učiteljev.

Solidarnost, skrb za sočloveka

ZAPOSLANI:

- Vzpodbujamo k medsebojni pomoči in solidarnosti z osebami s posebnimi potrebami (z invalidi, s starejšimi osebami, z vrstniki s posebnimi potrebami ...).
- Organiziramo različne oblike prostovoljnega dela.

UČENCI:

- Sodelujejo v vseh oblikah vrstniške pomoči.
- Se udeležujejo različnih oblik prostovoljnega dela v šoli in izven šole.

Skrb za zdravje

ZAPOSLANI:

- Seznanjamo o pomenu in oblikah zdravega načina življenja.
- Spodbujamo učence k zdravemu načinu prehranjevanja in k zdravemu načinu življenja.
- Osveščamo učence o škodljivosti nezdravih razvad (uživanju drog, alkohola, kajenju, pomanjkanju gibanja, nezdravi prehrani ...).

UČENCI:

- Navajajo se na odgovoren odnos do zdravja.
- Udeležujejo se športnih dejavnosti v šoli in izven nje.
- Skrbijo za redno gibanje v naravi.
- Navajajo se na redno in zdravo prehrano.

Skrb za okolje

ZAPOSLENI:

- Z zgleodom spodbujamo učence k skrbi za zdravo okolje.
- Učence ozaveščamo o pomenu varčevanja z energijo in surovinami.

UČENCI:

- Skrbijo za urejenost šolskih prostorov in njene okolice.
- Udeležujejo se čistilnih akcij.
- Zbirajo in ločujejo odpadke.

Pripadnost Sloveniji in ohranjanje kulturne identitete

ZAPOSLENI:

- V skladu z učnim programom razvijamo demokratične vrednote.
- Učencem posredujemo zgodovino in kulturo slovenskega naroda in njegovo povezanost z drugimi narodi.

UČENCI:

- Utrjujejo demokratične vrednote v razredni in šolski skupnosti.
- Spoznavajo zgodovino in kulturo Slovencev in medsebojno povezanost ljudi v Evropi in v svetu.

3. Vzajemno sodelovalni odnos s starši

3.1 Oblike sodelovanja

Strokovni delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, oblikovanju vzgojnega načrta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija). Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci, ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalne centre in druge ustanove.

Šola obvešča starše na različne načine; ustno, po telefonu, pisno. V primerih, ko je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor.

V letnem delovnem načrtu šole so določene oblike, koledar in urniki komuniciranja s starši.

Individualne oblike dela s starši so:

- govorilne ure: razgovori z razrednikom ali drugim učiteljem;
- razgovori s svetovalno delavko;
- razgovori s svetovalci zunanjih institucij;
- razgovori z ravnateljem;
- obisk razrednika ali svetovalnega delavca na domu;
- obisk svetovalnega delavca iz centra za socialno delo na domu.

Skupinske oblike dela s starši so:

- roditeljski sestanki (informativni in izobraževalni);
- delavnice;
- družabna srečanja.

Svet staršev

Za organizirano uresničevanje interesov staršev deluje na šoli svet staršev. Sestavljajo ga po en predstavnik staršev iz oddelčne skupnosti, ki je izvoljen na roditeljskem sestanku.

3.2 Odgovornost staršev

- Starši skrbijo za telesno in duševno zdravje otrok in zagotavljajo redno obiskovanje šole.
- Svojim otrokom jasno pokažejo, da se strinjajo s pravili šole in nasprotujejo njihovim kršitvam.
- Skrbijo za spremljanje otrok pred in po izvajanju šolskih dejavnosti.
- Spremljajo delo učencev, ki ga ti opravljajo doma.
- Se udeležujejo roditeljskih sestankov in govorilnih ur.
- Sodelujejo pri reševanju problemov, kadar jih šola povabi zaradi težav, ki jih imajo njihovi otroci, ali ker so otroci kršili šolska pravila, hišni red in pravice drugih učencev ali delavcev šole.

3.3 Pravice staršev

- Prejemajo uradna obvestila o učnem uspehu in napredovanju otrok, njihovih odsotnostih in drugih značilnostih.
- Dobijo ustrezna pojasnila o učnem uspehu in vedenju otrok v individualnih pogovorih z učitelji in drugimi strokovnimi delavci.
- Sodelujejo na roditeljskih sestankih, v svetu staršev in svetu šole.
- Starši imajo pravico do vpogleda v predpisano šolsko dokumentacijo svojih otrok in do kopije dokumentov, do pojasnil v zvezi z dokumentacijo in do temeljnih sprememb podatkov.
- Starši sodelujejo pri oblikovanju vzgojnega načrta.

3.4 Nesodelovanje staršev

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki, ali jih zanemarjajo, šola izvede obisk strokovnega delavca na domu s soglasjem staršev. Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih. V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri in druge pristojne institucije.

4. Vzgojne dejavnosti

4.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti

Šola razvija varno in spodbudno okolje z izvajanjem proaktivnih in preventivnih dejavnosti. Prav tako s svojim delovanjem skrbi za razvijanje čuta za osebno odgovornost učencev oziroma odgovornost za lastno življenje. Preventivne dejavnosti so vključene v celoten učno-vzgojni proces in potekajo ves čas otrokovega šolanja.

Šolsko delo in življenje v šoli je organizirano tako:

- da se učenci v šoli počutijo varno;
- da so učenci pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni;
- da prevzemajo odgovornosti za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Posebno pozornost namenjamo:

- Razvijanju ugodne socialne klime, občutkov varnosti in zaupanja, izvajanju dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost, sodelovanje in odvisnost.
- Organiziranju učenja in dela tako, da so učenci aktivno vključeni v njihovo načrtovanje, izvajanje in vrednotenje v skladu s svojimi zmožnostmi.
- Oblikovanju oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja.
- Sistematičnemu razvijanju socialnih veščin, prostovoljnemu delu, vrstniški pomoči.
- Poudarjanju in nagrajevanju ustreznih in zglednih oblik vedenja učencev, pogovarjanju o takih oblikah.
- Razvijanju pozitivnega samovrednotenja in sprejemanja odgovornosti.
- Sistematičnemu zbiranju podatkov o dogajanjih med učenci in okoliščinah, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi.
- Povečanju nadzora na določenih krajih v določen času.
- Skrbi za okolje.
- Varni rabi interneta.
- Osveščanju o zdravem načinu življenja.
- Vrstniškemu svetovanju, solidarnosti in skrbi za vrstnike.
- Odzivnosti in pravočasnosti pri reševanju problemov.
- Spoštovanju in upoštevanju različnosti.

- Sprejemanju odgovornosti za svoje ravnanje in vedenje.

Razrednik spremlja razred in dogajanja med učenci in se odziva na probleme oddelčne skupnosti ali posameznikov v razredu. Pri tem upošteva razvojno stopnjo učencev, posebnosti posameznih učencev in okoliščine dogajanja.

Vsako šolsko leto načrtujemo prednostne preventivne dejavnosti za učence, v katere vključujemo tudi zunanje sodelavce.

Preventivne dejavnosti za starše izvajamo preko predavanj ali delavnic za starše z delavci šole in zunanjimi sodelavci.

Predavanja, izobraževanje

Učenci:

- Bontonček, od 1. do 6. razreda
- Reševanje konfliktov, 4. razred
- Škodljivost cigaret, alkohola in drugih psihoaktivnih sredstev, 7. razred
- Poklicna orientacija, 8. in 9. razred
- Spolna vzgoja, 8. in 9. razred
- Prometna preventiva
- Prostovoljno delo učencev
- Čistilne in dobrodelne akcije
- Tretje življenjsko obdobje, pomoč šolskih otrok
- E-šola za starejše – pomoč šolskih otrok

Učitelji:

- Učenci z DSP – način poučevanja in izvajanje prilagoditev
- Učni in vzgojni stili
- Veščine komunikacije (učenci, učitelji, starši)
- Osebna rast pri poklicni karieri
- Prikaz teme iz razredne ure – delavnica
- Čistilne in dobrodelne akcije

Starši:

- Učni in vzgojni stili
- Družina v sodobni družbi
- Program šole za starše (po triadah)
- Čistilne in dobrodelne akcije

4.2 Pohvale, priznanja, nagrade

Pohvala je najbolj učinkovito vzgojno sredstvo. S pohvalo krepimo pozitivno obliko vedenja, samozavest otroka in oblikujemo njegovo pozitivno samopodobo. Zato moramo biti pozorni, da ne zamudimo nobene priložnosti za realno pohvalo ali nagrado ustreznega vedenja učenca.

Otroka, ki upošteva dogovorjene meje in pravila, pohvalimo.

Pohvale so lahko ustne, pisne in javne.

Pohvalo lahko učenec pridobi za:

- prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole;
- nudenje pomoči učencem (vrstniška pomoč, pomoč mlajšim učencem);
- prostovoljno delo na šoli;
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole;
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole;
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom;
- bistveno pozitivno spremembo na vedenjskem področju.

Priznanje lahko učenec pridobi za:

- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja;
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države;
- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu;
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih;
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Priznanja in nagrade, ki se podelijo na valeti učencev devetih razredov:

- priznanje za najboljšega športnika in športnico;
- priznanje za najboljšega družboslovca/ko;
- priznanje za najboljšega naravoslovca/ko;
- priznanje učencem, ki so se izkazali s humanimi deli.

Nagrade **Zlati Vičko** so namenjene učencem devetih razredov za večletno prizadevno delo in za doseganje najboljših učnih rezultatov.

Pohvala učencu za vzorno vedenje ob koncu šolskega leta

Učenci, ki se vzorno vedejo, bodo na koncu šolskega leta prejeli pohvalo za vzorno vedenje.

Kriteriji:

- a) Učenec/ka se spoštljivo, pozorno in strpno vede do drugih ljudi.
- b) Učenec/ka ima tovariški odnos do sošolcev in pomaga vrstnikom.
- c) Učenec/ka aktivno sodeluje pri pouku in drugih šolskih dejavnostih.
- č) Učenec/ka opravlja naloge, ki niso povezane z učno obveznostjo in ocenami.
- d) Učenec/ka se trudi reševati konflikte na konstruktiven način.

Ni potrebno, da učenec/ka pozitivno izstopa v vseh petih točkah. Na nobenem področju pa naj ne izstopa negativno.

4.3 Svetovanje ter usmerjanje učencev

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem in tudi njihovim staršem pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe, prevzemanju odgovornosti in spodbujanju za moralne in kulturne vrednote.

Usmerjanje in svetovanje izvajajo vsi strokovni delavci šole, predvsem pa to nalogo prevzema šolska svetovalna služba. Izvaja se lahko v času ur oddelčne skupnosti, po pouku, v času pogovornih ur, izjemoma pa tudi v času šolskih obveznosti pri urah rednega pouka.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci, ki jih zadevajo težave v šolskem funkcioniranju, odnosi z vrstniki in enkratne ali občasne kršitve pravil šolskega reda. V primerih, ko šolska svetovalna služba presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlagajo obravnavo v zunanjih strokovnih institucijah.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje;
- organizirati šolsko in domače delo za večjo učinkovitost;
- spremljati svojo uspešnost;
- razmišljati in presojati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi;
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj;
- empatičnega vživljanja v situacije drugih;
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja;
- reševati probleme in konflikte;
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, bes, jeza, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija, bulimija ...;
- razvijati pozitivno samopodobo.

5. Vzgojni postopki

5.1 Pogovor

Osnova vzgojnega delovanja je pogovor:

- z učencem in učiteljem ali strokovnim delavcem;
- z učencem, starši in učiteljem ali strokovnim delavcem;
- z učencem, starši in zunanjim strokovnim delavcem ali šolskim zdravnikom;
- s skupino učencev ali celotno oddelčno skupnostjo.

V pogovor se lahko vključuje šolska svetovalna služba in vodstvo šole – odvisno od tematike pogovora.

5.2. Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor ter razmišljanje tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj kot kritika in kazen ter poudarja vrednote.
- Učenec ustvarjalno rešuje problem.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije v sodelovanju s starši. O načinu spremljave učinkovitosti restitucije se dogovorijo vsi udeleženi v skladu z načelom individualizacije.

Če je povzročena materialna škoda velika, povrnejo povzročeno materialno škodo starši učenca. Učenec lahko sodeluje tako, da prispeva del svojih prihrankov.

5.3. Mediacija

V primeru konfliktna situacije dveh posameznikov mediator preko procesa pomaga s tehnikami, da vsak pove svoje doživljanje dogodka, opiše svoja čustva, pove svoje želje, potrebe in interese. Potem skupaj iščeta rešitev, s katero bosta oba zadovoljna.

5.4. Individualizirani vzgojni načrt

Individualizirani vzgojni načrt vsebuje:

- jasen opis problema;
- jasen opis ciljev učenja in vedenja;
- načrt ustreznih pomoči učencev in posebnih vzgojnih dejavnosti;
- strinjanje učenca, staršev in delavcev šole o učenčevih nalogah in obveznosti, ki izhajajo iz uresničevanja načrta;
- način spremljanja in izvajanja načrta;

- posledice uresničevanja oziroma neizvajanja dogovorjenega.

Individualizirani vzgojni načrt naredi svetovalna služba v sodelovanju z razrednikom, ko učenec prejme vzgojni opomin.

Na predlog razrednika v dogovoru s starši naredi svetovalna služba individualizirani vzgojni načrt tudi za učenca, ki ni prejel vzgojnega opomina

Svetovalna služba spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta .

6. Vzgojni ukrepi in vzgojne kazni

6.1 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi so pedagoško strokovno usmerjeni postopki, ki zadevajo ponavljajoče se, pogostejše in obsežnejše kršitve pravil šolskega reda. **Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.**

Vzgojni ukrep pomaga učencu spremeniti njegovo vedenje.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore, pomoči in vodenjem učenca k spremembi neustreznega vedenja in ravnanja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki se odločijo o vrsti vzgojnega ukrepa. Na podlagi strokovne odločitve se ukrep izvede. Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč.

O vzgojnih ukrepih se vodijo zapisi **v mapah vzgojnih ukrepov in opazovanj posameznega oddelka**. Zapise vodi učitelj, razrednik, svetovalna služba, pomočnik ravnatelja in ravnatelj. Vzgojni ukrep velja, dokler ne doseže svojega namena oz. v skladu z dogovorom vseh sodelujočih.

Če učenec naredi napako ali kršitev (ne upoštevamo težje kršitve, ki sodijo med elemente kaznivega dejanja), mora dobiti priložnost, da jo popravi npr. z izvajanjem koristnega dela brez ali z nadzorom.

6.1.1. Pogovor v zvezi z reševanjem problema.

Pogovor z učencem opravi strokovni delavec šole.

6.1.2. Začasna ukinitve nekaterih ugodnosti.

Na primer: status športnika, kulturnika ...

6.1.3. Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku.

Na primer: Učenec med odmori spremlja dežurnega učitelja.

6.1.4. Pedagoška asistenca.

Kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil, in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...), ravnatelj oziroma pomočnik ravnatelja poskrbi za dodatno spremstvo strokovnega delavca ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.

6.1. 5. Prepoved približevanja določenemu učencu (ko je le ta žrtev).

6.1.6. Odstranitev od pouka in od drugih šolskih dejavnosti.

Odstranitev od pouka je mogoča, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka (razen v primeru, ko gre za učenca s posebnimi potrebami). Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. **Strokovni delavec** mu pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ga ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti pogovor, če je mogoče, še isti dan. Skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

6.1.7. Začasni odvzem mobitela, predvajalnika glasbe in drugih motečih predmetov pri pouku.

Postopek ravnanja je opisan v hišnem redu.

6.2. Oblike koristnega dela

Oblika koristnega dela je vedno taka, da ne žali ali ponižuje učenca.

Učenec opravi dogovorjeno delo v določenem času. Učitelj, ki je izrekel ukrep, preveri, če je učenec opravil določeno delo. Če učenec dela ne opravi ali ga opravi slabo, učitelj to zapiše v mapo vzgojnih ukrepov in opazovanj posameznega oddelka. Učitelj obvesti starše, ki poskrbijo, da učenec določeno delo opravi.

6.2.1. Nabor koristnih del brez nadzora: Učenec/ka

- skrbi za določeno rastlino v razredu;
- izdelava kakšen zanimiv izdelek iz papirja ali drugega materiala;
- opazuje določene dogodke v naravi in jih zapiše;
- prebere krajšo zgodbo in zapiše obnovo;
- prebere knjigo in zapiše kratko vsebino;
- izdelava seminarsko nalogo in plakat;
- izvede anketo in jo predstavi;
- nudi pomoč vrstniku pri učenju;
- poišče določene podatke s pomočjo literature in interneta;
- izven časa pouka pomaga pri tehtanju in pospravljanju odpadnega papirja ob zbiralnih akcijah;
- ureja likovno omaro in kotiček;

- pripravi in izvede nastop pred sošolci (recitacija, ples, zapoje pesem ...);
- fotografira in pripravi razstavo;
- izdelava lutke in pripravi lutkovno predstavo;
- po svoji idejni zasnovi družabne igre postavi pravila, izdelava pripomočke in igro pokaže vrstnikom;
- drugo koristno delo, ki ga določi učitelj.

Koristno delo lahko predlaga učenec sam in ga opravi, če se učitelj strinja.

6.2.2. Opravljanje koristnega dela pod nadzorom v šoli v soglasju s starši.

Nabor koristnih del brez nadzora: Učenec/ka

- pomaga pri organizaciji različnih šolskih prireditev;
- pomaga pri urejanju knjig v knjižnici;
- pomaga pri urejanju šolskih pripomočkov;
- pomaga dežurnemu učitelju pri dežuranju;
- pomaga pri izdelavi šolskih učil;
- pomaga pri pripravi in izvedbi laboratorijskih poskusov pri pouku;
- pomaga dežurnim pri malici;
- pomaga pri urejanju šolske okolice;
- pomaga pri pospravljanju učilnice, telovadnice, garderobe in drugih prostorov;
- pomaga pri čiščenju snega;
- druga oblika pomoči, ki jo določi učitelj ali razrednik.

6.2.3. Opravljanje koristnega dela doma pod nadzorom staršev.

Učenec opravlja koristno delo dalj časa. Vrsta dela je odvisna od možnosti, ki so na voljo doma.

6.3. Vzgojni opomini (administrativni vzgojni opomini)

Če učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in odgovornosti, določenih z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, mu šola izreče **vzgojni opomin**. Izreče ga v primeru, da vzgojne dejavnosti in ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Šola izreka vzgojne ukrepe v skladu s Pravilnikom o vzgojnih opominih.

Če je učenec prejel vzgojni opomin, šola skupaj s starši in učencem sestavi **individualizirani vzgojni načrt**. V njem so opredeljene konkretne vzgojne dejavnosti, postopki in vzgojni ukrepi za izboljšanje učenčevega vedenja.

V primerih, ko šolska svetovalna služba skupaj z razrednikom in ravnateljem presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihosocialne pomoči.

7. Načini ukrepanja ob kršitvah učencev

Šola je dolžna učencem zagotoviti varnost in pogoje za kvaliteten pouk. Namen ukrepanja ni kaznovanje učenca, ampak pomoč učencu, da se umiri, preneha s svojim ravnanjem, začne poslušati, sodelovati pri pouku in se spoštljivo vesti do učiteljev ter ostalih.

7.1 Lažje kršitve:

- ne spoštuje pravic drugih učencev in delavcev šole in ima nespoštljiv in nestrpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola,
- ne izpolnjuje učnih in drugih šolskih obveznosti,
- zamuja ali neopravičeno izostaja od pouka in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti,
- z vedenjem moti in ovira učence in delavce šole pri delu,
- ogroža lastno zdravje in varnost,
- ogroža zdravje in varnost drugih učencev in delavcev šole,
- ne spoštuje pravil šolskega in hišnega reda,
- neodgovorno ravna s premoženjem šole in lastnino učencev in delavcev šole, s čimer se povzroča namerna moralna in materialna škoda.

Zaporedje ukrepov:

Vsi ukrepi se zapišejo v mapo vzgojnih ukrepov.

a) **Opozorilo** učitelja učencu.

b) **Ponovno opozorilo** učitelja učencu. Pogovor učenca z razrednikom.

c) **Opravljanje koristnega dela brez nadzora doma ali v šoli.** Vsebino in izvedbo koristnega dela določita učitelj in razrednik. Po končanem delu preverita opravljeno delo

č) **Opravljanje koristnega dela z nadzorom.** Vsebino in izvedbo koristnega dela določijo in preverijo: učitelj, razrednik in starši po skupnem pogovoru.

d) **Začasna ukinitvev ugodnosti** (status, druge ugodnosti, ki jih šola nudi izven predpisanih dejavnosti in standardov). Razrednik seznani starše.

e) **Pogovor učenca s ŠSS.** Zapisnik pogovora se vstavi v mapo vzgojnih ukrepov. Razrednik seznani starše.

f) **Pogovor učenca s pomočnikom ravnatelja.** Zapisnik pogovora se vstavi v mapo vzgojnih ukrepov. Razrednik seznani starše.

g) **Pogovor učenca z ravnateljem ali pomočnikom ravnatelja**, ki učenca obvesti, da mu bo ob naslednji kršitvi šola izrekla vzgojni opomin. Zapisnik pogovora se vstavi v mapo vzgojnih ukrepov. Razrednik seznani starše.

h) Šola izreče **vzgojni opomin**.

V primeru, da učenec moti pouk, se ga izloči iz razreda. Učenec je v tem času pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj ali pomočnik ravnatelja. Izločitev učitelj vpiše v mapo vzgojnih ukrepov.

V primeru, da je učenec zaradi motenja pouka že tretjič izločen iz razreda, se ukrepa od točke g) dalje.

V primeru težje kršitve lahko šola izreče vzgojni opomin. V tem primeru se vsi predhodni ukrepi preskočijo.

7.2 Učenec neopravičeno zamuja ali izostaja od pouka.

Prva neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik opozori učenca.

Druga neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik v dnevnik vpiše 1. neopravičeno uro in obvesti starše.

Tretja neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik v dnevnik vpiše 2. neopravičeno uro.

Četrta neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik v dnevnik vpiše 3. neopravičeno uro.

Peta neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik v dnevnik vpiše 4. neopravičeno uro.

Razrednik se pogovori z učencem in s starši.

Šesta neopravičena zamuda ali izostanek : razrednik v dnevnik vpiše 5. neopravičeno uro.

Sedma neopravičena zamuda ali izostanek: : razrednik v dnevnik vpiše 6. neopravičeno uro. Šola učencu izreče vzgojni opomin.

7.3. Učenec krši šolska pravila

na zunanjih površinah šole, na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti **izven šole** (športni, kulturni, naravoslovni dan, ekskurzija, naravoslovni tabor, šola v naravi, tekmovanja). Način ravnanja določajo pravila šolskega reda.

7.4. Težje kršitve:

- **6** ur neopravičenih izostankov,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev ali delavcev šole,
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- aktivna podpora (verbalna ali neverbalna) pri negativnih dejanjih učenca,

- kajenje,
- prihod oz. prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu,
- prinašanje predmetov v šolo, ki lahko služijo tudi kot orožje,
- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah.

Težje kršitve, ki vsebujejo elemente kaznivega dejanja in jih bo šola prijavila policiji:

- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole,
- prinašanje, posedovanje, prodajanje in uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole.
- izsiljevanje učencev ali delavcev šole,
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole.

V primeru, ko šola prijavi dejanje policiji, o vzgojnih ukrepih in vzgojnih kaznih odloča učiteljski zbor. Predlog pripravijo učitelj, ki je priča dogodku, razrednik, ravnatelj ali pomočnik ravnatelja in šolska svetovalna služba.

Ljubljana, 29. 9. 2010

Predsednik sveta šole,
Mitja Marinšek